

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

**Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo**

Umetniška gimnazija – plesna smer; Modul B: sodobni ples

ZGODOVINA PLESA IN ODRSKE UMETNOSTI

Obvezni predmet (175 ur)

Učni načrt

Ljubljana 2020

Umetniška gimnazija – plesna smer; Modul B: sodobni ples

ZGODOVINA PLESA IN ODRSKE UMETNOSTI

Obvezni predmet (175 ur)

Učni načrt

Avtorji besedila:

Maja Delak, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
Petra Pikalo, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
Andreja Podrzavnik, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
Urška Vohar, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
mag. **Živa Žitnik**, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
Andreja Kopač, Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana
mag. **Uršula Teržan**, Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo
Jasna Rojc, Zavod RS za šolstvo

Recenzenta:

Rok Vevar, samozaposleni v kulturi
dr. **Aldo Milohnič**, Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo

Učni načrt je posodobitev učnega načrta Zgodovina plesa in odrske umetnosti, ki ga je Strokovni svet RS za splošno izobraževanje sprejel na 147. seji 2. 2. 2012.

Jezikovni pregled: **Mira Turk Škraba**

Izdala: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. **Simona Kustec**

Za zavod: dr. **Vinko Logaj**

Prva spletna izdaja

Ljubljana, 2020

Sprejeto na 205. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje 20. 2. 2020.

Objava na spletni strani:

http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2020/programi/gimnazija/ucni_nacrti.htm

-----
Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](https://cobiss.si/)-ID=[17056515](https://cobiss.si/17056515)

ISBN 978-961-03-0485-2 (Zavod RS za šolstvo, pdf)

KAZALO

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	1
2 SPLOŠNI CILJI	2
3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE.....	3
4 STANDARDI ZNANJA IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	10
5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	11
6 MATERIALNI POGOJI ZA IZVEDBO POUKA	12
7 ZNANJA IZVAJALCEV	13

1 OPREDELITEV PREDMETA

Zgodovina plesa in odrske umetnosti dijake¹ seznanja s fenomenom sodobnega plesa in odrskih umetnosti kot humanistično vedo, ki predstavlja zgodovino idej in družbenih dogajanj, izraženih v plesni in gledališki umetnosti. Z izbranimi poglavji oriše razvojno pot plesne in gledališke umetnosti od prazgodovine do sodobnosti, pri tem sta izpostavljeni njuna povezava in soodvisnost, hkrati pa tudi postopno vzpostavljanje avtonomnosti posameznih elementov (plesa, besede). Poudarek je na bistvenih premikih v umetnosti 20. stoletja, ki so sodobnemu plesu kot novi umetnosti omogočili avtonomnost in enakopravnost znotraj umetniških zvrsti. Predmet na pregleden in razumljiv način dijake seznanja s temeljnimi značilnostmi posameznih razvojnih stopenj sodobnega plesa in odrskih umetnosti, s sodobno slovensko in tujo teoretično mislijo o fenomenih sodobnega plesa in gledališkega uprizarjanja, izbranimi avtorji sodobnega plesa in gledališča, prostorom in družbeno vlogo plesa in gledališča, recepcijo in kritičnimi refleksijami.

Dijake usposablja za estetsko doživljanje in samostojno analizo sodobnih plesnih ali gledaliških del ter iskanje povezav z vzporednimi umetnostnimi pojavi (v glasbi, umetnostni zgodovini, književnosti, filmu itd.) in z različnimi področji znanosti. Predmet zgodovina plesa in odrske umetnosti poteka v medsebojni povezavi z drugimi predmeti, predvsem strokovnimi, od splošnoizobraževalnih pa predvsem s slovenščino in umetnostno zgodovino, pa tudi s psihologijo, sociologijo, filozofijo (tudi biologijo in fiziko), pri čemer dijaki poglobljajo spoznavanje zgodovinskega razvoja, pojavnih oblik in vrst plesne in gledališke umetnosti ter prispevek pogloblitnih avtoric in avtorjev, ki so s svojimi avtorskimi koncepti začeli sodobno plesno ustvarjalnost. V treh letih pridobijo dijaki temeljno zgodovinsko znanje, razvijejo kognitivne in emocionalne sposobnosti ter spretnosti, nadgrajujejo umetniške ambicije, razvijajo svojo osebno integriteto in nadgrajujejo znanje v duhu sprejemanja realnosti različnih življenjskih, umetniških in ustvarjalnih perspektiv.

---

¹ V tem učnem načrtu izraz dijak velja enakovredno za dijaka in dijakinjo. Enako izraz učitelj velja enakovredno za učitelja in učiteljico.

2 SPLOŠNI CILJI

Dijaki:

- poglobljeno in sistematično pridobivajo temeljna teoretična znanja s področja plesa in gledališča;
- spoznajo temeljna obdobja plesne in gledališke zgodovine ter njihove ključne značilnosti; prek reprezentativnih plesnih in gledaliških stvaritev iz različnih zgodovinskih obdobj ozavešajo evolucijski in zgodovinski vidik razvoja plesne in gledališke umetnosti;
- razumejo vpliv družbenih pojavov na razvoj plesa in gledališča od začetkov do danes oziroma prepletenost dogajanj na področju plesa in gledališča z družbenimi dogajanja v različnih zgodovinskih obdobjih;
- ozavešajo vlogo plesne in gledališke umetnosti ter estetskih razsežnosti v sodobni družbi, povezavo in soodvisnost med ustvarjanjem, umetniškim delom in družbenim okoljem;
- oblikujejo kritičen pogled na izbrana reprezentativna dela svetovne in slovenske plesne in gledališke umetnosti;
- poznajo in razumejo gledališke in plesne pojave ter probleme sodobnega odrskega ustvarjanja;
- razvijajo občutljivost za lepoto, estetsko doživljanje in vrednotenje uprizoritev ter občutljivost do stvaritev preteklosti;
- krepijo interes za različne oblike izražanja in kritičnega vrednotenja različnih stališč do plesne in gledališke umetnosti;
- razvijajo zmožnost umeščanja pridobljenega znanja v širši kulturni kontekst.

3 OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE

Učni načrt navaja delitev znanj na obvezna in izbirna. Obvezna znanja so opredeljena kot znanja, potrebna za splošno izobrazbo in so namenjena vsem dijakom, zato jih mora učitelj obvezno obravnavati. Izbirna znanja (v nadaljevanju zapisana v *poševnem tisku*) pa opredeljujejo dodatna ali poglobljena znanja, ki jih učitelj obravnava glede na zmožnosti in interese dijakov ter glede na strokovne zahteve gimnazijskega programa. Zaporedje vsebinskih sklopov ne predpostavlja časovne razporeditve učne snovi. Obseg ur za posamezne sklope in časovno razporeditev sklopov določi učitelj.

VSEBINSKI SKLOPI IN OPERATIVNI CILJI

Temeljni koncepti in začetki plesne in gledališke umetnosti v 20. stoletju

Dijaki:

- se seznanijo s strnjenim pregledom zgodovine sodobnega plesa v 20. stoletju;
- usvojijo ključne terminološke pojme, kot so sodobni ples, svobodni ples, izrazni ples, koreografija, kompozicija, metodologija, umetniški postopki, umetniške strategije in raziskave;
- se seznanijo s pregledno zgodovino slovenskega sodobnega plesa v 20. stoletju in ključnimi ustvarjalci in ustvarjalkami na tem področju.

Vloga rituala v plesu in gledališču

Dijaki:

- se seznanijo z začetki plesne umetnosti kot prvobitne dejavnosti človeka;
- usvojijo in uporabijo temeljne pojme, kot so plemenska kultura, primitivno, ritual ali obred (struktura, vloge, pomen);
- *raziskujejo sodobne rituale (razlikujejo tradicionalne vloge ritualov od »sodobnih«).*

Gledališče in ples v antični Grčiji in Rimu

Dijaki:

- opredelijo grško in rimsko gledališče, njuno uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti antičnega gledališča in plesa;
- usvojijo in uporabijo terminološke pojme, kot so choreia, ditiramb, izvor grškega gledališča in drame, struktura grškega odra in rimska arhitektura, vloga plesa v grškem in rimskem gledališču, tragedija, komedija, katarza, pantomima, mim.

Orientalno gledališče in ples (Kitajska, Indija, Japonska)

Dijaki:

- opredelijo orientalsko gledališče in tradicionalne neevropske uprizoritvene prakse, ki so najbolj vplivale na evropsko plesno in gledališko kulturo;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo ritualne, plesne, gledališke, estetske kvalitete in posebnosti orientalskega okolja ter usvojijo in uporabijo pojme hindujska drama, Knjiga o plesu, katakali, kitajsko gledališče – primeri konvencije, Pekinška opera, no, kabuki, bunraku.

Gledališče in ples v srednjem veku

Dijaki:

- opredelijo srednjeveško gledališče in tedanjo uprizoritveno prakso, tj. uprizarjanje duhovnih iger v cerkvah in pred njimi (na trgih), poganske obrede ter razvoj tradicionalnih plesov;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo ritualne in gledališke ter estetske kvalitete in posebnosti obdobja ter usvojijo in uporabijo pojme, kot so koral, poganski rituali in liturgija, slavljenje hostije, binkošti, liturgična drama, mirakel, moraliteta, misterij, pasijon, ciklične igre/simultano uprizarjanje;
- spoznajo Vidov ples, mrtvaški ples (Dance macabre) in prve družabne plesne v srednjem veku.

Gledališče in ples v renesansi

Dijaki:

- opredelijo renesančni družabni ples in gledališče ter tedanjo uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti renesančnega gledališča, plesa in pripadajoče glasbe;
- razlikujejo med ljudskimi in družabnimi plesi ter usvojijo in uporabijo pojme pastoralna igra, opera, Commedia dell'arte, maska, improvizacija, dvorni balet v pozni renesansi, razvoj plesne teorije.

Gledališče in ples v poznem baroku in rokoku

Dijaki:

- opredelijo evropsko klasicistično baročno gledališče in tedanjo uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete baleta in opere na dvoru Ludvika IV. ter njegov vpliv na razvoj profesionalnega baleta in plesno umetnost;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo posledice nasprotovanja gledališču, ponovno oživitev v restavracijski dobi, prevladujoči vpliv italijanske

tradicije, otvoritev plesnega konservatorija v Parizu leta 1713, profesionalizacijo baleta;

- opredelijo in uporabijo pojme baročni družabni plesi, gledališkoodrski ples, Kraljičin balet, dvorni balet, razvoj in profesionalizacija baleta, Veliki kraljevi balet, Kraljevska akademija za ples 1661 ter jih *razčlenjujejo in povezujejo z glasbo, zgodovino in umetnostno zgodovino*.

Meščansko obdobje, klasični balet in evropska romantika

Dijaki:

- se seznanijo z začetki romantičnega baleta in meščanske drame ter s takratno uprizoritveno prakso;
- spoznajo balet akcije (Ballet d'action);
- opredelijo evropski romantični ples, gledališče in najpomembnejše baletne ter se seznanijo s ključnimi avtorji baletne glasbe.

Začetek 20. stoletja, nastop moderne dobe ter pionirji/pionirke sodobnega plesa

Dijaki:

- opredelijo fin de siecle in začetek 20. stoletja, označijo družbene spremembe in novi občutek modernosti, spoznajo značilnosti plesnih in gledaliških reform na začetku 20. stoletja in njihov vpliv na tedanjo evropsko, ameriško in slovensko uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti gledaliških reformistov, ki osvobajajo gledališče in ga konstituirajo kot avtonomno umetniško formo (E. G. Craig, A. Appia);
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti plesnih reformistov na začetku 20. stoletja, ko telo postane avtonomno izrazno sredstvo (E. J. Dalcroze, I. Duncan, R. St. Denis in T. Shawn, L. Fuller);
- usvojijo in uporabijo pojme industrializacija, avtomatizacija, fin de siecle, dekadenca, simbolizem, nova senzibilnost, bohemizem, spleen, Gesamtkunstwerk, nadmarioneta, Monte Verita, euritmika, abstrakcija, novi rituali, imaginacija, feminizem, teozofija, Art Nouveau (secesija), litografija, pointilizem, radij.

Razvoj sodobnega plesa, nemški izrazni ples

Dijaki:

- opredelijo temeljne značilnosti nemškega izraznega plesa (Ausdrucktanz) ter tedanjo uprizoritveno prakso;

- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete izraznega ali ekspresionističnega plesa, spoznavajo dela R. Labana, M. Wigman in vlogo koreografije Zelena miza K. Joosa v nacistični Nemčiji;
- usvojijo in uporabijo pojme labanotacija, eukinetika, ikozaeder, gibalni tok, ekspresija, Hexentanz, tekmovanje A. I. D. leta 1932 v Parizu.

Zgodovinske avantgarde 20. stoletja

Dijaki:

- opredelijo temeljne značilnosti zgodovinskih avantgardnih gibanj do poznih tridesetih let 20. stoletja in uprizoritveno prakso posameznih avantgardnih tokov (dadaizem, futurizem, kubizem, nemški Bauhaus in ruska avantgarda);
- interpretirajo in vrednotijo gledališke, plesne, uprizoritvene (performativne) in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avantgardnih tokov ter posameznih avtorjev, kot so F. Picabia (Realache), F. T. Marinetti (manifest futurističnega plesa), V. de Saint-Point (manifest futurističnega poželenja), P. Picasso, V. Kandinski, gibanje Bauhaus in O. Schlemmer, ruska avantgarda in V. E. Meyerhold;
- usvojijo in uporabijo pojme ter termine dada, Cabaret Voltaire, kaotičnost, performans, happening, manifest, futuristična sinteza, kubizem, triadni balet, biomehanika, taylorizem;
- *raziskujejo in opredeljujejo vpliv avantgardnih gibanj na balet v prvih treh desetletjih 20. stoletja; raziskujejo, opredeljujejo in razčlenjujejo slovensko zgodovinsko avantgardo in retro avantgardo (D. Živadinov, IRWIN in NSK).*

Balet v prvih treh desetletjih 20. stoletja

Dijaki:

- spoznajo baletno uprizoritveno prakso v prvih treh desetletjih 20. stoletja, predvsem ruski in švedski balet;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo estetske kvalitete ter posebnosti del ruskih eksperimentatorjev;
- interpretirajo in vrednotijo pomen S. P. Djagileva, dela V. Nižinskega, B. Nižinske, G. Balanchina, M. Fokina;
- *raziskujejo dosežke plesalcev in koreografije, dostopne na svetovnem spletu.*

Ameriški sodobni ples v 30. letih 20. stoletja

Dijaki:

- spoznajo ameriški sodobni ples v tridesetih letih 20. stoletja;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avtorjev in njihovih del (M. Graham, D. Humphrey, C. Weidman);

- usvojijo in uporabijo pojme in termine sistematizacija, tehnika graham, kontrakcija, release, gravitacija, balans.

Pionirji in pionirke sodobnega plesa na Slovenskem

Dijaki:

- opredelijo začetke slovenskega sodobnega plesa na začetku 20. stoletja ter tedanja uprizoritveno prakso;
- razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti začetnikov sodobnega plesa na Slovenskem (P. in P. Mlakar, M. Vidmar in K. Delak).

Ideje modernega gledališča

Dijaki:

- se seznanijo z idejami modernega gledališča v prvi polovici 20. stoletja in s tedanja uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo gledališke in estetske kvalitete B. Brechta in A. Artauda;
- usvojijo in uporabijo termine epsko gledališče, epska drama, potujitev (Verfremdung), reteatralizacija, spektakel, gledališče krutosti.

Ameriški sodobni ples po drugi svetovni vojni

Dijaki:

- opredelijo ameriški sodobni ples po drugi svetovni vojni ter tedanja uprizoritveno prakso in povezavo med različnimi umetnostnimi zvrstmi;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke, uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avtorjev (M. Cunningham – v povezavi z J. Cageom in R. Rauschenbergom, A. Nikolais, P. Taylor in A. Ailey);
- usvojijo in uporabijo pojme in termine abstraktni ekspresionizem, modernizem, beatniki, popart, naključje, notranja dinamika, dihotomija;
- *razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo Cunninghambov in Cageov vpliv na elektronsko glasbo, na razvoj plesnega filma in računalniških programov; spoznavajo, razčlenjujejo in interpretirajo prevedeno beatniško prozo in poezijo (A. Ginsberg, W. S. Burroughs, J. Kerouac).*

Postmoderni ples in Judson Dance Theatre

Dijaki:

- opredelijo glavne karakteristike postmodernizma, obdobje in okoliščine ameriškega postmodernega plesa v letih 1960 do 1975 in tedanja uprizoritveno prakso ter povezavo med različnimi umetnostnimi zvrstmi;

- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avtorjev in njihovih del (T. Brown, S. Paxton, Y. Rainier, Judson Church Theatre, J. Limon; nove sistematizacije plesnih tehnik);
- usvojijo in uporabijo pojme in termine citati, medbesedilnost, simultanost, gravitacija, kontaktna improvizacija, fluid in flow;
- *raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo delo članic in članov Judson Church Theatre prve in naslednjih generacij: L. Childs, D. Gordon, A. Hay, R. Morris, M. Monk, K. King, P. Neville.*

Evropsko plesno gledališče

Dijaki:

- opredelijo glavne karakteristike evropskega plesnega gledališča;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avtorjev nemškega plesnega teatra in njihovih uprizoritvenih del (J. Kresnik, S. Waltz in P. Bausch);
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti predstavnikov belgijskega »plesnega booma« in izbranih avtorjev (A. T. de Keersmaeker, W. Vandekeybus, DV 8, J. Nadj);
- povezujejo znanje o evropskem plesnem gledališču z začetki slovenskega plesnega gledališča.

Razvoj evropskega modernega gledališča

Dijaki:

- opredelijo razvoj evropskega modernega gledališča;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti izbranih avtorjev, njihovih idej in uprizoritvenih del (J. Grotowski, E. Barba, R. Wilson, P. Brook);
- usvojijo in uporabijo pojme in termine gledališče čiste forme, gledališki laboratorij, revno gledališče, prazen prostor.

Performans in sodobni gledališki koncepti

Dijaki:

- spoznajo performans kot samostojno uprizoritveno prakso;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in estetske kvalitete ter posebnosti začetnih performansov J. Fabra.

Konceptualni ples

Dijaki:

- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo uprizoritvene in diskurzivne kvalitete konceptualnega plesa, spoznavajo dela J. Bela, X. Le Roya, J. Burrowsa, M. Monnier, M. Ingvarsten in tudi osnovne elemente W. Forsytha ter širši okvir uprizoritvenih umetnosti od leta 2000 naprej;
- usvojijo in uporabijo pojme konceptualni ples, diskurz, hiperrealnost, sobivanje, politike plesa, družbena koreografija, razširjena koreografija, koreografija problemov.

Razvoj slovenskega sodobnega plesa v drugi polovici 20. stoletja do danes

Dijaki:

- spoznajo razvoj sodobnega plesa na Slovenskem do njegove postopne institucionalizacije v osemdesetih in devetdesetih letih;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti sodobnoplesnih avtorjev, njihovih uprizoritvenih del in pomen skupin (Ž. Kraigher, J. Knez, M. Vogelnik, K. Hribar in Plesni teater Ljubljana);
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti gledaliških in sodobnoplesnih avtorjev in njihovih del (I. Kovač (En-knap), M. Bučar, M. Farič, M. Delak, B. Potočan, S. Ožbolt, *M. Kline, L. Jurišič, G. Luštek in R. Hribar, M. Reiter, J. Menger, J. Konjar, I. Tomažin, A. Podrzavnik, J. Janša, M. Pograjc, S. Horvat, D. de Brea, B. Jablanovec, T. Janežič, J. Lorenci idr.*).

Samostojna interpretacija in analiza vsebin in konceptov: refleksija in analiza

Dijaki:

- samostojno vrednotijo predstave in fenomene na področju sodobnih scenskih umetnosti;
- raziskujejo, razčlenjujejo, interpretirajo in vrednotijo plesne, gledališke in estetske kvalitete ter posebnosti gledaliških in sodobnoplesnih avtorjev in aktualnih predstav na področju sodobnih scenskih umetnosti ter jih znajo povezati z zgodovinskimi koncepti;
- artikulirajo in refleksivno pristopajo k beleženju izbranih plesnih in gledaliških fenomenov in analizi aktualne produkcije.

4 STANDARDI ZNANJA IN MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Standardi znanja izhajajo iz zapisanih ciljev in vsebin. Cilji in vsebine so zapisani splošno, dijaki pa jih bodo dosegali v različnem obsegu in na različnih taksonomskih stopnjah. **Minimalni standardi znanja so zapisani s poudarjenim tiskom.**

Dijaki:

- **prepoznajo in razčlenijo različne plesne in gledališke zvrsti od začetkov plesne in gledališke umetnosti do danes;**
- **samostojno uporabljajo strokovno terminologijo;**
- **pojasnijo vlogo ključnih osebnosti sodobnega plesa in gledališča v 20. stoletju, vključno s pionirkami in pionirjem slovenske plesne umetnosti;**
- **interpretirajo zgodovinske ideje razvoja plesa in gledališča ter jih umeščajo v aktualne sodobnoplesne in gledališke produkcije;**
- **samostojno analizirajo dela s področja sodobnih scenskih umetnosti;**
- poznajo in razumejo zgodovinski razvoj plesne in gledališke umetnosti;
- presojajo vlogo plesne in gledališke umetnosti v družbenem dogajanju;
- samostojno prepoznavajo povezave med uprizoritvenimi praksami in drugimi področji življenja;
- definirajo in primerjajo plesne in gledališke umetnine;
- imenujejo vodilne osebnosti svetovne in slovenske plesne in gledališke umetnosti in jih ustrezno umestijo v zgodovinski oz. razvojni kontekst;
- samostojno obiskujejo plesne in gledališke predstave, dogodke, uprizoritve, performanse.

5 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

V okviru modula Sodobni ples dijaki dosegajo učne cilje z metodičnimi postopki problemskega, dejavnega, sodelovalnega, ustvarjalnega in raziskovalnega učenja, pogovora, dialoga, opazovanja, poslušanja, raziskovanja, opisovanja, povzemanja, primerjanja, razvrščanja, prepoznavanja, sklepanja, predvidevanja, razlaganja, definiranja, ocenjevanja, vrednotenja, presojanja, ponazarjanja, gibanja, improviziranja, govornega in telesnega izražanja, pisanja in oblikovanja lastnih kritičkih besedil. Dijaki raziskujejo, razčlenjujejo in vrednotijo tradicionalno plesno in gledališko umetnost in plesno ter gledališko ustvarjalnost 20. stoletja, ki za svoje izražanje potrebuje tudi oblike, tehnike in izrazna sredstva drugih vrst umetnosti, se povezuje z znanostjo, družbenimi konstrukcijami realnosti ipd. Dijaki usvojijo predpisane učne vsebine in predvidena znanja ter izkušnje, se učijo gledati sodobnoplesne in gledališke uprizoritve ter jih analizirati. Dijaki spremljajo sočasno produkcijo, raziskujejo razvoj plesa in gledališča, uprizarjanja, njunega medsebojnega razmerja ter odnosa do družbene realnosti. Obvezni in priporočeni so ogledi slovenske in tuje sodobnoplesne in gledališke produkcije, spremljanje kritičke misli v tiskanih in elektronskih medijih, pisanje dnevnika in lastnih kritičkih beleženj in refleksij. Dijaki ob tem razvijajo tudi sposobnosti samostojnega načrtovanja učenja in samovrednotenja.

Dijaki izkazujejo znanje z različnimi oblikami preverjanja in ocenjevanja; obvezno je pisno preverjanje in ocenjevanje znanja.

Medpredmetne povezave so motivacijsko sredstvo, ki nadgrajuje obstoječa znanja in se učinkovito kaže pri uresničevanju kompleksnejših projektov itd. Njihovo uresničevanje je odvisno predvsem od povezovanja učiteljev različnih predmetnih področij in načrtovanja povezav v šoli, med aktivni in posameznimi učitelji. Tovrstni globalni pristop spodbuja celostno učenje in poučevanje in poteka na več ravneh sočasno: na ravni vsebin in procesnih znanj ter na konceptualni ravni.

Predmet zgodovina plesa in odrskih umetnosti se smiselno povezuje s strokovnimi predmeti umetniške gimnazije modula sodobni ples, s poukom slovenskega jezika, umetnostne zgodovine, zgodovine, psihologije, sociologije, pa tudi biologije in fizike in vseh drugih strokovnih predmetov ter delavnic v izobraževalnem programu. Cilje dosegajo dijaki s teoretičnim poukom in praktično v različnih delavnicah.

Splošni cilji vključujejo tudi kroskurikularne vsebine, kot so državljanska vzgoja, informacijsko-komunikacijska tehnologija, knjižnično informacijska znanja, poklicna orientacija ter vsebine kulturno-umetnostne vzgoje.

6 MATERIALNI POGOJI ZA IZVEDBO POUKA

Program poteka v učilnici z vso pripadajočo opremo in dostopom do svetovnega spleta. Program lahko poteka tudi v drugih primerno opremljenih prostorih, ki imajo dostop do interneta in ustrezno opremo za predvajanje vizualnih vsebin.

7 ZNANJA IZVAJALCEV

Predmet	Izvajalec	Znanja
Zgodovina plesa in odrske umetnosti	Učitelj	- visokošolskega izobraževanja s področja sodobnega plesa, koreografije, baleta, dramaturgije, dramske igre in umetniške besede, gledališke režije, slovenščine, filozofije, sociologije, umetnostne zgodovine, etnologije in kulturne antropologije, sociologije kulture, muzikologije ali kulturologije - srednješolskega ali višješolskega izobraževanja plesa ali baleta po določenih 93. členu ZOFVI